

Vánoční Těsnohlídkův strom s tradiční sbírkou Červeného kříže

Tento Vánoční strom tu stojí nejen jako symbol nejkrásnějších svátků roku, Vánoc, ale připomíná nám všem také tradici, která se začala odvíjet před 90 lety. 13. prosince roku 1924 byl v těchto místech slavnostně rozsvícen první Vánoční strom republiky. U zrodu této tradice stál redaktor Lidových novin, spisovatel a básník Rudolf Těsnohlídek. Vztyčení prvního Vánočního stromu republiky předcházela příběh, jehož byl Rudolf Těsnohlídek přímým účastníkem.

22. prosince 1919 si vyšel spolu se svými přáteli Františkem Koudelkou a Josefem Tesařem v Bílovicích nad Svitavou do lesa pro vánoční stromek. V místech nedaleko dnešní Myslivny Lišky Bystroušky našli pod stromem odloženou, téměř zmrzlou, teprve sedmnáctiměsíční holčičku Lidušku. Položila ji tam zoufalá matka, která nacházejíc se ve velké bídě bez zaměstnání a bez prostředků nevěděla, jak se o ni dál postarat. Pro Lidušku měl její příběh šťastný konec. Našli jí dobří lidé a byla zachráněna. Díky péči své nové adoptivní rodiny, (manželů Polákových z Brna), prožila pak dlouhý a spokojený život.

Byl to právě tento příběh, který novináře Rudolfa Těsnohlídku podnítil ke zvýšenému zájmu o osudy opuštěných dětí a sirotků a přispěl k vyburcování společnosti k možným řešením této otázky. Po vzoru Dánska k nám byla přenesena tradice obdarovávání chudých a potřebných v době Vánoc. Sbírkové pro opuštěné děti pod Vánočními stromy, jichž se ujal Červený kříž (Divize Čsl. Červeného kříže), přinesly už v prvních letech dostatek finančních prostředků, aby se mohl splnit další sen Rudolfa Těsnohlídku – vybudování dětského domova v Brně. Základní kámen dětského domova Dagmar byl položen v roce 1928 (8. prosince). O rok později zahájil domov svůj provoz a právě v letošním roce dovršil již 85 let od svého vzniku. Bylo by pěkné říci o tomto Vánočním stromu, že je devadesátým v řadě, ale není tomu tak. Byly doby, kdy byla tato tradice přerušena (období okupace republiky, pak také za bývalého režimu) a vánoční stromy mohly růst jen v srdcích lidí. Věříme, že tyto časy jsou už nenávratně pryč. Je tu ale stále čas pro dobré skutky, pro dary a pomoc těm, kteří je potřebují. Těm všem je určena tradiční sbírka Českého červeného kříže pod Vánočním stromem. Vánoce jsou svátky radosti, štěstí, rodinné pohody a lidské sounáležitosti. Jsou také časem pro dobré činy.

Fakta – ověřené z dobových dokumentů.

Nalezení Lidušky:

- celým jménem Ludmila Kosourová, narozena 8. července 1918, matka Marie Kosourová, otec neznámý ruský zajatec
- nalezena v lese v Bílovicích nad Svitavou 22. prosince 1919 krátce po čtvrté hodině odpolední
- její zachránci: Rudolf Těsnohlídek – novinář, básník a spisovatel, Josef Tesař – soudní úředník a František Koudelka – student akademie výtvarných umění
- v době nalezení měla Liduška 17 měsíců
- **95. výročí**

Vánoční strom republiky:

- vztyčen 13. prosince 1924 v 17,00 hod na náměstí Svobody v Brně
- z Bílovic nad Svitavou vypraven 7. prosince 1924 v 11,00 hod
- strom věnovala správa školního lesního statku Vysoké školy zemědělské v Brně
- strom byl vztyčen do 28. prosince 1924, částka, která se vybrala, činila 69 892 Kč
- **90. výročí**

Dětský domov Dagmar:

- základní kámen položen 8. prosince 1928, provoz o rok později – od roku 1929
- Dagmar podle dcery Přemysla Otakara I. Markéty, která se provdala r. 1205 za dánského krále Valdemara II. a přijala jméno Dagmar
- **85. výročí**

Rudolf Těsnohlídek:

- Rudolf Těsnohlídek – básník, spisovatel a novinář
- narozen v Čáslavi 7. 6. 1882, zemřel 12. 1. 1928 v Brně, dobrovolná smrt zastřelením
- v Bílovicích nad Svitavou žil v letech 1914–1922
- otevření Dětského domova Dagmar se nedožil

Fotodokumentace:

Dětský domov Dagmar – snímek z roku 2004



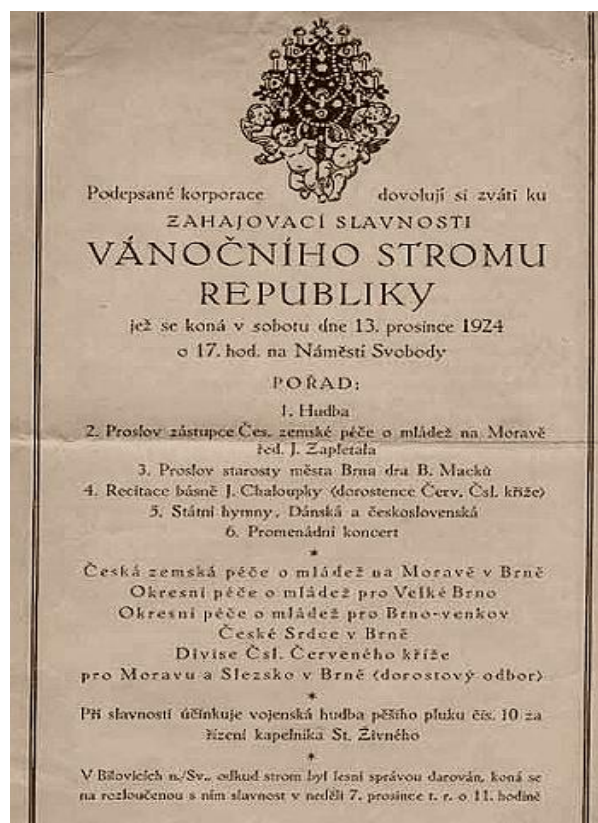
Rudolf Těsnohlídek



Liduška (Kosourová) Poláková ve dvou letech



Pozvánka na rozsvícení Prvního Vánočního stromu republiky



Loučení s Vánočním stromem v Bílovicích nad Svitavou 7. prosince 1924



Slavnostní vztyčení stromu na náměstí Svobody v Brně 13. prosince 1924



